

Փ Ր Օ Ֆ. Լ Ե Ի Ո Ն Խ Ա Ձ Ի Կ Ե Ա Ն

(1918-1982)

Մեծ է կորուստը՝ զոր կրեց հայ բանասիրութիւնը ընդհանրապէս եւ հայ ձեռագրագիրտութիւնը մասնաւորաբար, անժամանակ վախճանումովը Երեւանի Մաշտոցեան Մատենադարանի բազմամեայ եւ բազմահմուտ տնօրէն Փրօֆ. Լեւոն Խաչիկեանի:

Հանգուցեալը ծնած է Երեւան, 1 Մայիս 1918ին: Աւարտած է Երեւանի Պետական Համալսարանի պատմութեան ճիւղը՝ 1940ին: 1949ին աշխատիլ սկսած է Հայաստանի Գիտութեան Ակադեմիայի Ինսթիտուտի եւ Մաշտոցեան Մատենադարանի մէջ, որուն Տնօրէնը դարձած է 1954ին: Զբաղած է միջնադարեան Հայաստանի պատմութեամբ եւ աղբիւրագիրտութեամբ: Հեղինակն է բազմաթիւ հատորներու: Սակայն իր անունը անմահացնող կոթողական գործը պիտի մնայ երկարամեայ ուսումնասիրութեան արդիւնը եղող 14-15րդ դարերու հայերէն ձեռագրերու յիշատակաբաններու հրատարակութիւնը, որու հիման վրայ լուսաբանուած են շրջանի սնցուղարձերը:

Հանգուցեալը Պատմութեան Գիտութեան Տօգթոր եղած է 1962ին, Փրօֆէսօր՝ 1966ին, Գիտութեան Վաստակաւոր Գործիչ՝ 1968ին, իսկ Գիտութեան Ակադեմիայի անդամ՝ 1971ին: Բոլոր իր պաշտօնները վարած է ձեռնհասութեամբ եւ նուիրումով:

Փրօֆ. Խաչիկեան, իր օգնական Սնեքերիմ Արեւշատեանի հետ, եղած է Երուսաղէմ 1966ին, ուսումնասիրած մեր ձեռագրերներու նոյն հաւաքածոն եւ դասախօսած է Հայ բանասիրութեան եւ գրչագրական նոյն արտեստի մասին:

Իր հրատարակած գործերէն կ'արժէ յիշել «Նախամեսրոպեան Գրի Հարցը եւ Հմայագրերը», «Գրիգոր Պարթեւի Վերագրուած Հաղցումը», «Հայկական Գաղթականացիները Ուկրաինայում» 16-17րդ դարերում», «Սարգիս Արեղայի Ուղեգրութիւնը», «Դիւան Լամարտեանի եւ Նրա Սաները», «Դիւանը Դիւանը Հին Հայաստանում» եւ «Մատթէոս Զուգայեցու Կեանքը եւ Մատենագրութիւնը»: Խմբագրած է «Բաղնիք Մատենադարանի» 3-12րդ հատորները: Ունի նաեւ շարք մը հետազոտութիւններ:

Փրօֆէսօրը իր կեանքը կնքած է ծանր ու երկարատեւ հիւանդութենէ մը ետք Երեւանի մէջ, 15 Մարտի Ուրբաթ օրը, 64 տարեկան հասակին: Թաղումը կատարուած է 15 Մարտին, ի ներկայութեան պետական եւ մտաւորական ղէմքերու:

Յաւիտենական հանգիստ բազմախոնջ իր մաշմիւին ու բարի հոգիին:

Լուսարարագուտ Գերշ. Տ. Գաբրելի Արքեպ. և Աւագ Թարգման Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ.:

● Եշ. 6 Մայիս. — Օրթոսոքս Եկեղեցւոյ Ս. Գէորգ զօրավարի տոնին առթիւ, Ռուսական Սէյնթ ձօրձ Եկեղեցւոյ մէջ մատուցուած Ս. Պատարագին և Երեկոյեան, Եկեղեցւոյ կից սրահին մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Լուսարարագուտ Սրբաշան և Քարտուղար Տիար Գէորգ Հինգիւսան:

● Գշ. 11 Մայիս. — Ս. Աթոռ Ժամանեց Ս. Ուխտիս Միաբան, Արևմտեան Սերապայի Հաւոց Կաթողիկոսական Պատարագի և Փարիզի Երկարամեայ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Սերուբէ Արքեպ. Մանուկեան և մեկնեցաւ 21 Մայիսին:

● Եշ. 13 Մայիս. — Քէնթրլըքի բարձրաստիճան Եղիսկոպոսեանքէն Victor de Waal (Անկիլիքան) այցելեց Ամեն. Ս. Պատարագ Հօր:

● Եր. 15 Մայիս. — Կէսրէ Ետք, Կուրաբար Ս. Աթոռ գտնուող Գերշ. Տ. Սերուբէ Արքեպ. Մանուկեան, ի դուռն Միաբանութեան, բացումը կատարեց Ս. Թարգմանչաց Երկր. Վարտարանի Տարեկան Պաղարին: Սրբաշանը եղած է Դախկին Տեսալը Գաղթի:

● Կիր. 23 Մայիս. — Թաղայի (Տիբերիսի) լճակին մօտ Գերման-Վաթնիկ Հացեբու Բազմադասեւ Հրապարակաւորէն Եկեղեցւոյ նաւակատէրին ներկայ եղան Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպ. և Հոգշ. Տ. Հայրիկ Արեղայ: